Succes maken we samen!

Jaarverslag 2018

INHOUD

- Inleiding
- Missie, visie en strategie
- Jaaroverzicht
- Cijfers en ontwikkelingen
- Een leven lang hockey(en)
- Positieve maatschappelijke impact
- Bij de wereldtop in een wereldsport
- Toekomstbestendige financiën
- KNHB als netwerk- en service-organisatie
- Behoud van cultuur en hockey DNA
- Onze organisatie
- Financiën

INLEIDING

De KNHB is er voor haar leden. Daarom vinden we het belangrijk dat we een netwerk- en servicegerichte organisatie zijn. Wat kunnen wij als bond betekenen, om samen met de verenigingen te zorgen dat iedereen op een leuke en prettige manier kan genieten van de hockeysport?

Om die netwerk- en servicegerichte rol zo goed mogelijk te vervullen was een andere organisatiestructuur nodig. 2018 is het eerste kalenderjaar waarin de KNHB in haar nieuwe organisatiestructuur werkt.

INLEIDING

Onze nieuwe structuur leidt in 2018 tot aanpassingen in de dienstverlening van de KNHB. Een van deze aanpassingen springt er wat ons betreft uit. Zo is de KNHB gaan werken met accountmanagers. Deze accountmanagers zijn een vast aanspreekpunt en klankbord voor de verenigingsbestuurders. Zij zijn de link tussen de verenigingen en de KNHB. In 2018 brengen de vijf accountmanagers al een bezoek aan 240 verenigingen. De input uit deze gesprekken – plus de overige contacten met verenigingen – is enorm waardevol voor de KNHB. Het helpt ons om producten en diensten steeds beter af te stemmen op de wensen en behoeften van de verenigingen en hockeyers.

Als we kijken naar trends en ontwikkelingen binnen de hockeysport zien we in 2018 (peildatum 31 oktober) dat het ledental 1,5% lager ligt ten opzichte van 2017. Deze daling is vooral te wijten aan iets lagere instroomcijfers bij de Jongste Jeugd. Tegelijkertijd zien we een groot aantal verenigingen met wachtlijsten en veel interesse voor flexibel hockeyaanbod voor specifieke doelgroepen. Voor ons het bewijs dat we het aanbod onder de loep moeten nemen, en waar nodig aanpassen. In 2018, maar ook in de komende jaren, is de inzet van de KNHB er onder andere op gericht om hockeyers met een passend aanbod langer verbonden en betrokken te houden bij de sport, met de hockeyvereniging als ontmoetingspunt.

In 2018 besteedt de KNHB veel aandacht aan het ophalen van inzichten wat betreft de volgende drie focusgroepen: hockeyers 16-25 jaar, hockeyers 35-45 jaar en de doelgroep fans. Met een passend aanbod voor deze doelgroepen is de KNHB van mening de komende jaren de grootst mogelijke groei voor de hockeysport te kunnen behalen, samen met de verenigingen.

Op sportief vlak is 2018 een succesvol jaar voor de KNHB. Het Nederlands Elftal Dames wordt wereldkampioen en wint de allerlaatste Champions Trophy. Het Nederlands Elftal Heren verovert een zilveren medaille op het wereldkampioenschap en een bronzen medaille op de Champions Trophy.

Deze medaille winnen de heren op het terrein van BH&BC Breda. Daar organiseert de KNHB in juni 2018 de Rabobank Hockey Champions Trophy samen met vijf Bredase hockeyverenigingen, de gemeente Breda, de provincie Noord-Brabant en atletiekvereniging Sprint. Het evenement is zowel organisatorisch als sportief een succes te noemen.

Kortom, we kunnen terugkijken op een mooi 2018. Dat doen we in dit jaarverslag aan de hand van de thema's en pijlers die wij in 2014 hebben beschreven in onze strategie 2020.

Deze tekst is vanuit praktisch oogpunt geschreven in de mannelijke vorm. Overal waar de term 'hockeyer' staat vermeld, doelen we eveneens op hockeyster. Dit geldt tevens voor andere gebruikte mannelijke vormen.

MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

De KNHB zorgt voor hockeyplezier en -ontmoeting in Nederland. Plezier speelt een belangrijke rol bij alles wat we doen. Hoe meer plezier mensen beleven aan de hockeysport, hoe meer mensen we kunnen binden aan en behouden voor onze sport. Dat geldt voor spelers, trainers, coaches en scheidsrechters, maar ook voor vrijwillige bestuurders, commissieleden, ouders, sponsors en fans. Hockeyplezier bereiken we door het creëren van een prettige omgeving om elkaar te ontmoeten. Hier kunnen we samen plezier maken, sporten, prestaties leveren, elkaar beter maken en uitdagingen aangaan. In het veld en daarbuiten.

Om hockeyplezier mogelijk te maken heeft de KNHB in vijf kernwaarden samengevat waar de organisatie voor staat en waar wij in geloven. We willen betrouwbaar, deskundig en vernieuwend zijn, resultaatgericht werken en ons werk met passie doen. Zo kunnen we doorgroeien richting 300.000 hockeyers en 1 miljoen hockeyfans. Dat is de ambitie die de KNHB heeft verwoord in de strategie 2020.

Deze strategie concentreert zich rondom vier thema's:
- Een leven lang hockey(en)
- Positieve maatschappelijke impact
- Bij de wereldtop in een wereldsport
- Toekomstbestendige financiën

Deze thema's zijn onderling verbonden, maar worden ook ondersteund door de twee pijlers van de strategie 2020:
- KNHB als netwerk- en serviceorganisatie
- Behoud van cultuur en hockey DNA

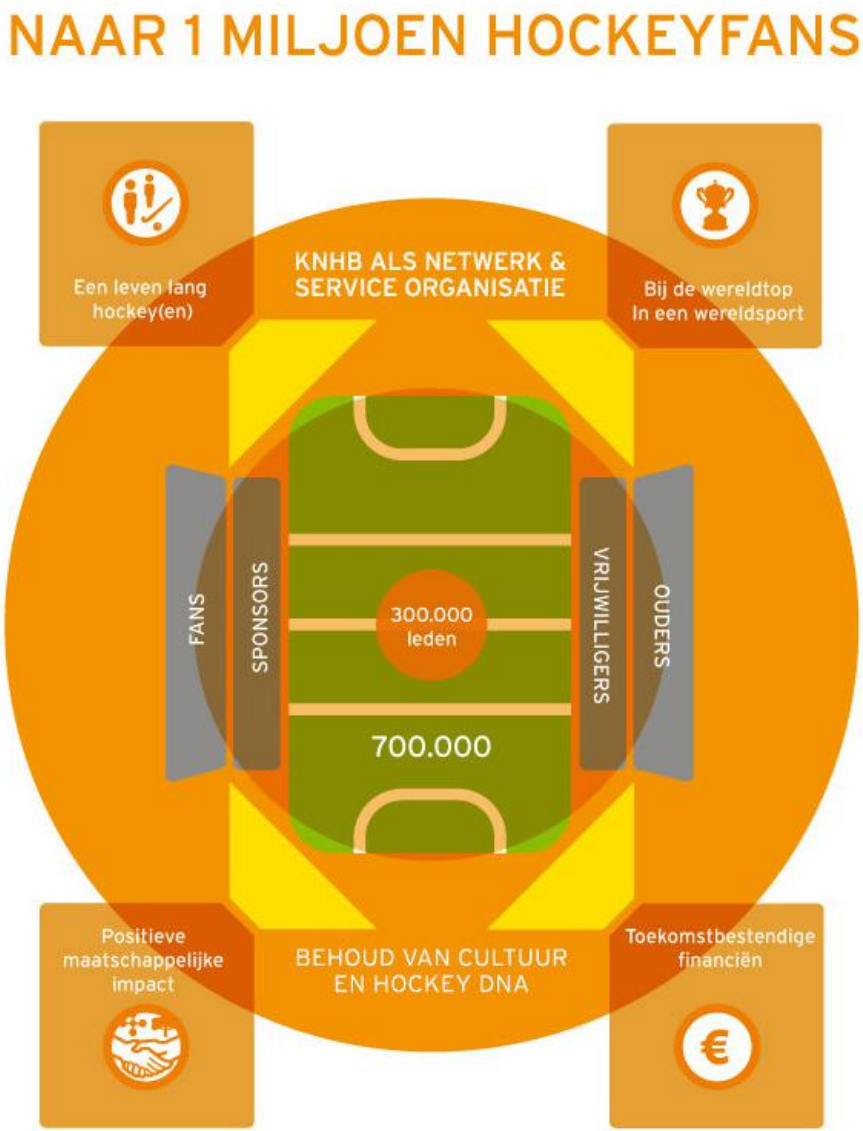

JAAROVERZICHT 2018

27 jan

20e Nationaal Hockey Congres *'Hoe geef ik ons hockey kleur?'* (Hoofdkantoor Rabobank, Utrecht)

feb

Landskampioenschappen Zaalhockey (diverse locaties)

26 apr

Finale Gold Cup Dames: HC Bloemendaal D1 – HHV HDM D1 (Bloemendaal) **Winnaars: HC Bloemendaal D1**

3 mei

Finale Gold Cup Heren: HC 's-Hertogenbosch H1 – AMHC Pinoké H1 ('s Hertogenbosch) **Winnaars: AMHC Pinoké H1**

20 mei

Finale Silver Cup Dames: HC Eindhoven D1 – MHC Oss D1 (Schaerweijde) **Winnaars: MHC Oss D1**

20 mei

Finale Silver Cup Heren: HC Naarden H1 – HC Helmond H1 (Schaerweijde) **Winnaars: HC Naarden H1**

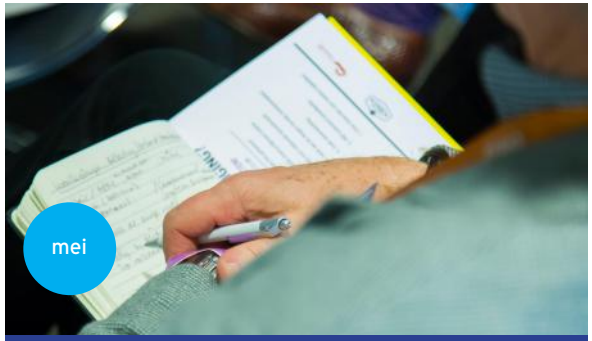

mei

Start verenigingsbezoeken accountmanagement

mei

Landskampioenschappen en play-offs (diverse locaties)

mei

Landskampioenschappen en play-offs (diverse locaties)

JAAROVERZICHT 2018

Deloitte Students Hockey Trophy (1e editie, Amersfoort)

Start VODW Zomercompetitie (AMHC Pinoké, SV Kampong, HV Victoria)

Algemene Vergadering (Breepark, Breda)

Rabobank Hockey Champions Trophy: Brons (BH&BC, Breda, Nederland)

Rabobank 4-Nations Trophy Women: Goud (BH&BC, Breda, Nederland)

WK Dames: Goud (Londen, Engeland)

Start nieuwe competitiestructuur C- en D-jeugd

Start promotieklasse

KNHB 120 jaar

JAAROVERZICHT 2018

Champions Trophy Women: Goud (Changzhou Wuijn, China)

Algemene Vergadering (DierenPark Amersfoort)

WK Heren: Zilver (Bhubaneswar, India)

Start basisopleiding Training geven & Coachen

FIH hockey stars award – coach of the year 2018: Alyson Annan

FIH hockey stars award – player of the year 2018: Eva de Goede

CIJFERS EN ONTWIKKELINGEN

Aantal leden	
2014	248.606
2018 (op peildatum 31 oktober)	250.255

Aantal verenigingen

- 322 hockeyverenigingen (waarvan 11 studentenverenigingen) in 242 gemeenten.
- Er is een geografische spreiding van Walcheren tot Delfzijl en van Den Helder tot Cadier en Keer.
- De grootste vereniging is Kampong (3154 leden).
- De kleinste vereniging is WFHC Enkhuizen (44 leden).
- Bij de Nederlandse hockeyverenigingen liggen in 2018 in totaal ruim 900 kunstgrasvelden, waar dat er in 2014 nog 800 waren.

Aantal velden	
2014	800
2018	928

KLIK VOOR DE WEBSITE

LEDENSTATISTIEK

Nieuwe verenigingen in 2018

HC Rijnvliet en **LSH Thor**

Nieuwe kandidaat-vereniging in 2018:
HC Diemen

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Dit thema concentreert zich op het gericht werven en behouden van hockeyers en betrokkenen. Vanaf de Jongste Jeugd tot de veteranen LX – en alle leeftijdscategorieën die daartussen zitten. Bij werving en behoud gaat het niet alleen over actieve spelers, maar ook over scheidsrechters, kader en vrijwilligers. We kijken hierbij naar de rol die de KNHB, verenigingen en accommodaties kunnen spelen. Binnen dit thema draait het eveneens om het ontwikkelen van passend (hockey) aanbod, dat aansluit op de wensen en behoeften van verenigingen en hockeyers. De centrale vraag is steeds: hoe kunnen we er met elkaar voor zorgen dat mensen graag op de hockeyvereniging (blijven) komen?

VISIE OP DE ONTWIKKELING VAN HOCKEYERS

In januari 2018 presenteert de KNHB de visie op de ontwikkeling van hockeyers tijdens het Nationaal Hockeycongres. Deze visie heeft de KNHB ontwikkeld samen met experts uit het tophockey, wetenschappers en technische stafleden van verenigingen. De visie bestaat uit zes aandachtspunten:

1. Beter hockey begint bij jezelf
2. Herken en stimuleer unieke kwaliteiten
3. Voor iedere leeftijd een passende belasting
4. Bijdrage leveren aan het team
5. Ondersteun continu leren
6. Sport en privé in balans

Uitdragen visie

Met behulp van webinars en bijeenkomsten in het land draagt de KNHB de visie uit richting verenigingen en hockeyers. Om het communicatieproces te ondersteunen ontwikkelt de KNHB de campagne '6x vooruit in hockey'. Deze campagne start per januari 2019.
Ook de interne organisatie wordt geïnformeerd over de visie op de ontwikkeling van hockeyers. De KNHB stimuleert haar medewerkers om de visie – waar nodig en relevant – door te vertalen naar de eigen werkzaamheden.
De nieuwe visie op de ontwikkeling van hockeyers blijft ook niet onopgemerkt in de pers. Met name het KNHB-standpunt omtrent selectiebeleid genereert veel media-aandacht. Volgens de KNHB brengen selectietrainingen stress met zich mee en is het nagenoeg onmogelijk om tot de leeftijd van twaalf jaar talent te herkennen. Bij veel kinderen drijft het talent pas op veel latere leeftijd naar boven. Tot de leeftijd van twaalf jaar vinden we het belangrijk dat kinderen vooral plezier hebben in sporten, verschillende sporten beoefenen, motorische vaardigheden opdoen en in hun eigen sociale omgeving dicht bij de vereniging met vriendjes en vriendinnetjes spelen.

6 X VOORUIT IN HOCKEY

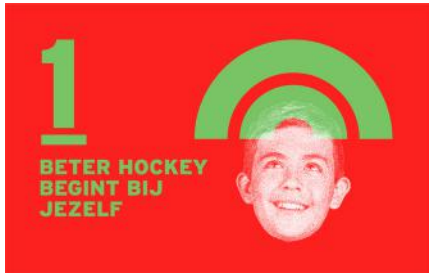

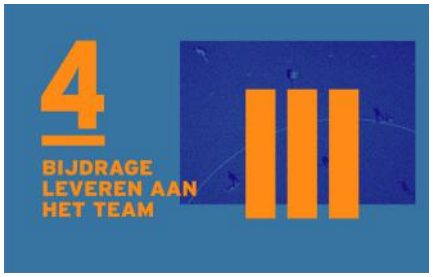

Basisopleiding Training geven en Coachen

Doel van de basisopleiding Training geven en Coachen is om zoveel mogelijk trainers en coaches de mogelijkheid te geven een opleiding te volgen, vanuit de visie op de ontwikkeling van hockeyers.

- In oktober 2018 melden meer dan 250 verenigingen zich aan voor de kosteloze basisopleiding.
- Er worden drie workshops ontwikkeld: workshop visie, workshop training geven, workshop coachen.
- Een groep van ongeveer 30 experts wordt opgeleid om de visie workshop te verzorgen.
- In november vinden vier pilots plaats verspreid over het land.

COMPETITIES

Aanpassingen in de competitie

- Aansluitend op de visie op de ontwikkeling van hockeyers is in 2017 en 2018 gewerkt aan herinrichting van de C en D competities op basis van de visie op de ontwikkeling van de hockeyer. Bij de start van de herfstcompetitie 2018 worden de hieruit voortvloeiende wijzigingen doorgevoerd in alle competities. In het najaar van 2018 vindt een eerste evaluatie plaats.
- In de tweede helft van 2018 wordt gestart met de herijking van zowel de A en B als Jongste Jeugdcompetities om deze op basis van input en evaluaties te verbeteren en deze in lijn te brengen met de visie op de ontwikkeling van hockeyers.
- Met ingang van seizoen 2018-2019 is er een nieuwe opzet van de bondscompetities voor standaardteams.
- Tussen de Hoofdklasse en Overgangsklasse wordt de Promotieklasse ingevoegd. De Derde Klasse versmalt van zes naar vier poules.
- Om de Silver Cup aantrekkelijker te maken voor zowel de deelnemende teams als het publiek, spelen de Derde en Vierde Klasse geen poule duels meer, maar uitsluitend knock-outduels.
- Een recordaantal van 410 teams zit op vrijdag 24 augustus in de koker voor de loting voor de Gold Cup en Silver Cup.

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

LANDSKAMPIOENEN 2018 VELD

Hoofdklasse Heren
SV Kampong H1

Hoofdklasse Dames
HC 's-Hertogenbosch D1

Res. Hoofdklasse Heren
Amsterdamse H & BC H5

Res. Hoofdklasse Dames
THC Hurley D3

Jong Senioren Heren
HC Oranje-Rood HJ1

Jong Senioren Dames
DMHC Shinti DJ1

Jongens A
HC Rotterdam JA1

Meisjes A
HVV HDM MA1

Jongens B
AMHC Pinoké JB1

Meisjes B
HC Rotterdam MB1

Jongens C
HC Bloemendaal JC1

Meisjes C
't Spandersbosch MC1

Veteranen Heren Hoofdklasse
THC Hurley HA

Veteranen Dames Hoofdklasse
HVV HDM DA

Veteranen Heren L
HC Tilburg HLA

Veteranen Dames Door-de-Week
Loenense MHC DDA

Aantal deelnemende teams veldhockey

	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Jongste Jeugd	4.634	5.020	4.968
Junioren	7.504	7.709	7.712
Senioren	3.962	3.966	3.948
Totaal	**16.100**	**16.695**	**16.628**

EINDSTAND EHL SEIZOEN 2017-2018

1. HC Bloemendaal (NED)
2. SV Kampong (NED)
3. HC Rotterdam (NED)

EINDSTAND EHCC SEIZOEN 2017-2018

1. HC 's-Hertogenbosch (NED)
2. UHC Hamburg (GER)
3. Club Campo Villa de Madrid (ESP)

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

LANDSKAMPIOENEN 2018 ZAAL

Hoofdklasse Heren
SCHC

Hoofdklasse Dames
HVV HDM

Res. Hoofdklasse Heren
HC Bloemendaal H2

Res. Hoofdklasse Dames
HVV HDM D2

Jongens A
HC Rotterdam

Meisjes A
SCHC

Jongens B
ZSV Schaerweijde

Meisjes B
SV Kampong

Jongens C
SCHC

Meisjes C
Zwolsche MHC

Aantal deelnemende teams zaalhockey	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Jongste Jeugd	1.801	1.702	1.389
Junioren	7.154	7.299	7.077
Senioren	1.358	1.316	1.360
Totaal	**10.313**	**10.317**	**9.826**

KAMPIOENEN BEKERCOMPETITIE 2017-2018

Silver Cup Dames	168 teams	Winnaar MHC Oss D1
Silver Cup Heren	168 teams	Winnaar HC Naarden H1
	Totaal: 336 teams	
Gold Cup Dames	31 teams	Winnaar HC Bloemendaal D1
Gold Cup Heren	31 teams	Winnaar AMHC Pinoké H1
	Totaal: 62 teams	

AANTAL DEELNEMENDE TEAMS BEKERCOMPETITIE 2018-2019

Silver Cup Dames	159 teams
Silver Cup Heren	163 teams
	Totaal: 322 teams
Gold Cup Dames	44 teams
Gold Cup Heren	42 teams
	Totaal: 86 teams

HOCKEYAANBOD (FLEXIBEL)

Voor een leven lang hockey(en) is het van belang dat het hockeyaanbod aansluit op de vraag van zowel bestaande als potentiële hockeyers. Daarom houdt de KNHB in 2018 meerdere behoeftepeilingen onder fans, actieve hockeyers, bestuurs- en commissieleden van verenigingen. De focus ligt hierbij voornamelijk op het continueren, ondersteunen en ontwikkelen van nieuw hockeyaanbod dat is afgestemd op verschillende doelgroepen.

- In 2018 breidt het aanbod van flexibele competities, zoals de avondcompetitie, uit naar andere delen van het land.
- Er is extra aandacht voor de competitie voor trimhockeyteams in Midden en Zuid Nederland en een Hockey7-competitie in Midden Nederland. Dit leidt tot de groei van genoemde competities, die in 2019 worden uitgebreid naar andere delen van het land.
- Nieuw hockeyaanbod 50+. De KNHB denkt sportbreed mee over het in beweging brengen en houden van 50-plussers. Zo maakt de KNHB deel uit van de werkgroep 50+ van de Academie voor Sportkader. Dit is een samenwerking van NOC*NSF en sportbonden.
- In 2018 legt de KNHB ook het eerste contact met het Nationaal Ouderenfonds en vereniging De Zestigplussers over een nieuw te ontwikkelen sportaanbod: Walking Hockey.

Bedrijfshockey

In 2018 start de KNHB in nauwe samenwerking met sponsor EY VODW een zomercompetitie voor bedrijfsteams (6 tegen 6) op drie verschillende locaties: Rotterdam (HV Victoria), Utrecht (Kampong) en Amsterdam (Pinoké). In totaal nemen 100 teams deel.

Bedrijfshockey 11 tegen 11

	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Teams	215	206	264
Regio's	12	15	15

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Parahockey

De KNHB vervult binnen Europa een voortrekkersrol op het gebied van Parahockey (G-, LG-. E- en H-hockey). Voor iedere discipline vindt er een competitie plaats. Ook vindt tijdens de Rabobank Hockey Champions Trophy in Breda een succesvol Parahockey side-event plaats op Push.

G en LG Hockey	2018-2019	2017-2018
Aantal G en LG leden	1.218	1.173
Aantal G teams	106	15
Aantal LG teams	14	11

E en H Hockey	2018-2019	2017-2018
Aantal rolstoelhockeyers	591	605
Aantal E teams	24	24
Aantal H teams	16	16

Kampioenen Parahockey

E-Hockey: GP Bulls E1
H-Hockey: Doing H1

NK MBO hockey

- **Poule fase:** 10 heren- en 10 damesteams
- **Kampioen heren:** Landstede MBO, Zwolle
- **Kampioen dames:** CIOS Hoofddorp-Haarlem

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Studentenhockey

In mei 2018 vindt de eerste Deloitte Students Hockey Trophy plaats. Acht deelnemende teams spelen 7 tegen 7 in Amersfoort. In 2019 volgt een uitbreiding van deze Trophy.

De KNHB ondersteunt de organisatie van het NK MBO hockey. Op dinsdag 15 mei vindt het kampioenschap voor de eerste keer plaats in Eindhoven.

Trimhockey

Dankzij een steeds beter passend, op niveau gedifferentieerd aanbod en de toenemende behoefte om doordeweeks te sporten, is de verwachting dat het aantal trimhockeyers verder zal stijgen.

Schoolhockey

Ook in 2018 ondersteunt de KNHB het schoolhockey met het beschikbaar stellen van digitale lesmappen voor verenigingen en scholen in zowel het Basis- als Voortgezet Onderwijs.

Nationale Schoolhockeycompetitie 2018

Op vrijdag 13 april nemen bijna 600 teams met ruim 10.000 leerlingen deel aan de Nationale Schoolhockeycompetitie op ruim 40 verenigingen, ondersteund door 1.000 vrijwilligers. Op 18 mei wordt gestreden in het Wagner Stadion om de landstitel.

Winnaars Nationale Schoolhockeycompetitie 2018

- **Meisjes Jong:** Het Nieuwe Eemland
- **Jongens Jong:** Kennemer Lyceum
- **Meisjes Oud:** Keizer Karel College
- **Jongens Oud:** Het Goois Lyceum

NK Shoot Out

In 2018 organiseren ruim 120 verenigingen een clubkampioenschap voor hockeyers tot en met 16 jaar. Na de vijf districtskampioenschappen wordt tijdens de finale bij B.N.M.H.C Zwart-Wit gestreden om de prijzen.

Kampioenen NK Shoot Out 2018

- **Shoot Out Koningin:** Kerstin Putman
- **Shoot Out Koning:** Milan Exel
- **Beste keepster:** Juliana Boon
- **Beste keeper:** Rik van Tussenbroek

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Urban Hockey

In 2018 krijgt de Urban Hockey Experience, zoals neergezet in Amsterdam in aanloop naar het EK 2017, een landelijk vervolg met de introductie van Urban Hockey tijdens Urban & Multisports Events, Urban hockey in de wijk en op de vereniging.

Speciale aandacht gaat uit naar Breda, waar in aanloop naar de Rabobank Hockey Champions Trophy de KNHB de Urban Hockey Tour in de wijk organiseert en deelneemt aan de Urban Sports Week op Pier 15 in samenwerking met de gemeente Breda en de Bredase hockeyverenigingen. Bij dit maatschappelijke traject kunnen de Bredase kinderen kennismaken met een uitdagende, 'coole' vorm van hockey. De beleving wordt versterkt door de stoere Urban sportlocatie Pier 15 waarbij naast Urban Hockey o.a. skaten, free running en 3 tegen 3 basketbal aangeboden wordt. Urban Hockey biedt niet-hockeyers de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier kennis te maken met hockey. Daarnaast sluit Urban Hockey aan bij de wens om actieve jeugdige hockeyers – met name jongens – op een coole manier te boeien en binden met tricks en challenges.
Deelnemers en activiteiten 2018: 2782 kinderen tijdens 13 verschillende activiteiten

Boeien & Binden van jongens

Het werven en behouden van jongens is een van de speerpunten van de KNHB. In samenwerking met KNHB-docent Boukje Smeets komt het programma 'Boeien & Binden van jongens' tot stand. Verschillende verenigingen uit een bepaalde regio komen op één vereniging bij elkaar om ervaringen te delen. Tevens is er een verenigingstoolkit ontwikkeld met handvatten voor het maken van beleid om meer jongens te boeien en te binden. Ook wordt er in 2018 een eerste Webinar georganiseerd om dit thema extra te belichten. Daarnaast sluit Urban Hockey aan bij de wens om actieve jeugdige hockeyers – met name jongens – te boeien en te binden. Dit gebeurt op een coole manier, met aansprekende 'tricks en challenges'.

ARBITRAGE

In 2018 wordt een beleidsplan opgesteld voor de doelgroep scheidsrechters wat toeziet op de periode 2018 tot en met 2020. Tevens wordt gestart met de eerste uitvoering van dit beleidsplan. In het verleden werd de bondsarbitrage altijd per district georganiseerd (met uitzondering van de hoogste, landelijke groepen). In 2018 wordt een nieuwe structuur ingevoerd waarmee districten meer samenwerken met elkaar en met de landelijke groepen om zo de kwaliteit zowel in de districten als de landelijke groep omhoog te krijgen.

	2018	2017	2016
Opgeleide leercoaches CS+	17	87	64
Opgeleide (bonds) scheidsrechters-coaches	9	20	35
Benoemde bonds-scheidsrechters	82	70	80
Scheidsrechters-kaarten	20.000	18.189	19.000
Benoemde CS+ scheidsrechters	296	331	311
Deelnemers Young Umpire Challenge	95	90	86

OPLEIDINGEN

In 2018 biedt de KNHB een uitgebreid opleidingsaanbod voor zowel trainers/coaches als technisch management van verenigingen.

Opleidingen KSS

Aanbod	Aantal opleidingen	Aantal deelnemers
HT2 - Jongste Jeugd		
•KNHB	1	17
•Intermediairs	9	117
HT2 Elftal	20	250
HT3	5	66
HT4	0	0
Totaal	**35**	**450**

Basis- en keepersopleidingen

Aanbod	Aantal opleidingen	Aantal deelnemers
Keepers:		
•beginners	2	18
•gevorderden	2	17
BO Training geven:		
•KNHB	22	401
•Intermediairs	22	345
BO Coachen:		
•KNHB	18	390
•Intermediairs	12	212
Totaal	**78**	**1.383**

Opleidingen Technisch Management

De KNHB professionaliseert de begeleiding van trainers/coaches, evenals de ontwikkeling en uitvoering van het technisch beleid binnen verenigingen. Hiertoe heeft de KNHB een tweetal opleidingen ontwikkeld, te weten TM3 en TM4. In november 2018 start de derde TM4 opleiding met 15 deelnemers.

Deskundigheidsbevordering

De KNHB biedt ook in 2018 een divers aanbod, waarmee leden van het technisch kader en het technisch management van verenigingen zich kunnen blijven ontwikkelen.

Aanbod	Aantal (locaties)	Aantal deelnemers
Technisch Kader & Medisch Congres	0	0
Masterclass		
• 'Verdedigen' Marcel Balkestein	7	502
• 'Zaalhockey' Marieke Dijkstra	5	227
Totaal	**12**	**729**

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Gratis basisopleiding
In december 2018 maakt het Expertisecentrum een start met het aanbieden van de gratis basisopleiding. De gratis basisopleiding is ontstaan vanuit de Visie op de Ontwikkeling van hockeyers. Hiermee wil het Expertisecentrum de clubs ondersteunen bij het goed opleiden van het technisch kader. In 2018 wordt bij vier clubs de pilot gehouden, waarna in december 2018 de eerste clubs kunnen starten.

Masterclass 'Goed verdedigen is de beste aanval'
Oud-international Marcel Balkestein gaat in 2018 zeven keer het land in met deze masterclass om trainers en coaches te helpen bij het (nog) beter maken van hun verdedigers. Na het theoretische gedeelte volgt een demonstratietraining.
Totaal aantal deelnemers: 507

Masterclass Zaalhockey
Oud-oranje zaalspeelster en zaalhockey bondscoach Marieke Dijkstra geeft in 2018 een webinar en gaat aansluitend daarop vijf keer het land in met deze masterclass. Tijdens het webinar komt de theorie aan bod en tijdens de masterclasses volgt een demonstratietraining.
Totaal aantal deelnemers: 227

Hockeyvisie
Online verschijnen in 2018 13 artikelen met vakinhoudelijke informatie.

Netwerkbijeenkomsten Technisch Management
Om het Technisch Management binnen de hockeyverenigingen verder te ondersteunen wordt in 2018 weer een Netwerkbijeenkomst TM georganiseerd. Tijdens de bijeenkomst op 17 december 2018 vinden twee workshops plaats van Edwin Goedhart & Thomas Tichelman waarin ze de deelnemers meenemen van blessure, naar return to play, naar high performance training.
Totaal aantal deelnemers: 23

KNHB Kennislab
In 2018 organiseert het Expertisecentrum tijdens de Rabobank Hockey Champions Trophy het KNHB Kennislab. Vier dagen lang worden voor trainers en coaches presentaties, demotrainingen en workshops georganiseerd. De onderwerpen tijdens dit KNHB Kennislab zijn:

- Het gebied van de waarheid: de cirkel: met Marcel Balkestein, Bart van Gaalen, Santi Freixa en Simon Zijp
- De inspannings-fysiologische reis van hockey: met Rick Cost, Doris van der Laan en Thomas Tichelmans
- De hockey atleet: met Frank Hagenaar, Jaïr Levie, Geert Savelsbergh, Eric Verboom en René Wormhoudt
- Coachingslessen uit binnen- en buitenland: met Paul van Ass, Ageeth Boomgaardt, Jacques Brinkman, Santi Freix, Roger van Gent, Graham Reid en Eric Verboom.

Totaal aantal deelnemers: 144

Samenwerkingsverbanden

De KNHB werkt in 2018 samen met de volgende partijen:

Onderwijs

ALO te Amsterdam: HT3
CIOS te Goes: HT2 – Jongste jeugd

Ondersteuners KNHB

Voor het verzorgen van haar opleidingen doet de KNHB in 2018 ook weer een beroep op diverse personen. Hierbij kan gedacht worden aan leercoaches die cursisten ondersteunen en de opleidingen verzorgen, experts op diverse vakgebieden en beoordelaren die de cursisten beoordelen.

Intermediairs

Net als in 2016 en 2017 zet de KNHB in 2018 intermediairs actief in. Intermediairs zijn opgeleide en gekwalificeerde leercoaches van de KNHB, die voor eigen rekening en risico bepaalde opleidingen van de KNHB aanbieden aan verenigingen.

Resultaten van de 12 intermediairs

Aanbod	Aantal opleidingen	Aantal deelnemers
BO - Training geven	22	345
BO - Coachen	12	212
HT2 - Jongste Jeugd	9	117
Totaal	**43**	**674**

SPORTPROMOTIE

Hockey is een fantastische sport voor jong en oud. Dat laten we ook graag aan iedereen weten. Om onze sport structureel onder de aandacht te kunnen blijven houden, ontplooien we in 2018 nieuwe activiteiten en functionaliteiten. Sinds april 2018 is het bijvoorbeeld mogelijk pushnotificaties op de telefoon of tablet te ontvangen waarmee het eigen team en/of de teams uit de poule gevolgd kunnen worden.

EEN LEVEN LANG HOCKEY(EN)

Uitslagen, aanvangstijden, standen: gebruikers van de hockey.nl app kunnen zelf bepalen wat ze willen ontvangen. Dit zorgt voor een hoger engagement van de gebruikers ten opzichte van voorheen. We zien ook dat de app in 2018 beter presteert dan de website.

Ook zetten we met de aanname van een online marketeer bij de KNHB en een online redacteur bij hockey.nl steviger in op onze online ontwikkelingen en de ontwikkeling van onze social media kanalen. Vooral op Instagram en YouTube zijn we succesvol. Binnen de KNHB ontwikkelen we een plan en gebruiken we tooling om online via social media meer zichtbaar te zijn. Met succes: het aantal volgers over de kanalen gezamenlijk stijgt.

De totale online aanpak leidt ook tot de gewenste minimale groei van 15% aan hockey-accounts ten opzichte van 2017; de groei was zelfs 20,3%.

Samen met hockey.nl, Eyecons Hockey en Ziggo Sport slagen we er in een grotere diversiteit aan content te maken met betrekking tot de Hoofdklasse dan voorheen. De Rabo Super Serie, Rabobank Hockey Champions Trophy (heren) en de Rabobank 4-Nations Trophy Women zorgen er daarnaast voor dat we de internationals gezamenlijk (als team) stevig kunnen positioneren. Vooral de spelers en speelsters met Bredase/Brabantse roots krijgen extra media-aandacht gedurende de beide toernooien in Breda.

	2016	2017	2018	groei '17 - '18
Apps hockey.nl				
Android				
Sessies	2.795.232	2.898.747	3.551.482	22,52%
Pagina's	20.445.474	20.929.498	23.626.084	12,88%
Gebruikers	54.812	51.086	49.714	-2,69%
iOS				
Sessies	10.653.963	11.544.393	13.724.062	18,88%
Pagina's	57.366.204	62.844.491	73.635.300	17,17%
Gebruikers	189.820	206.281	215.756	4,59%
Website hockey.nl				
Sessies	5.439.268	5.643.777	5.081.939	-9,95%
Pagina's	12.129.835	10.635.392	9.996.668	-6,01%
Gebruikers	1.676.752	1.715.341	1.508.166	-12,08%
Social media hockey.nl				
Twitter	20.920	21.571	21.238	-1,54%
Facebook	53.304	60.573	61.201	1,04%
Instagram	16.600	27.470	40.086	45,93%
YouTube	7.077	10.964	17.591	60,44%

POSITIEVE MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Hockeyverenigingen staan midden in de samenleving. Daarmee zijn de thema's die spelen in de samenleving ook relevant voor de ontwikkeling van onze sport, onze verenigingen en de KNHB. De onderwerpen die binnen dit thema aan de orde komen zijn Sportiviteit & Respect, diversiteit, gezondheid en duurzaamheid.

Er is – zoals altijd – veel aandacht voor het stimuleren van sportiever gedrag op en rond de velden. Met wisselend succes. De stijging van het aantal meldingen wangedrag is na een aantal jaar tot stilstand gebracht en in vergelijking met 2017 stabiel gebleven. In 2018 is geen verdere daling van het aantal rode en gele kaarten te zien. Tegelijkertijd zien we een cultuur ontstaan waarin verenigingen en individuen het minder snel eens worden over te nemen maatregelen, zowel door verenigingen als door de KNHB.

SPORTIVITEIT EN RESPECT

In het kader van Sportiviteit & Respect worden diverse initiatieven ontwikkeld in 2018.

- Lancering van de campagne 'De Blauwe kaart' die zich inhoudelijk richt op het tegengaan van verruwing op en rondom de velden.
- De 'Week van het sportplezier' wordt opgeluisterd door een S&R weekend georganiseerd door vijf verenigingen in Breda. M.b.v. 'de blauwe kaart' wordt bij teams, begeleiders en publiek aandacht gevraagd voor S&R en spelen de jeugdteams, in het kader van inclusiviteit en acceptatie met polsbandjes in de regenboogkleuren.
- Aanvoerders van alle standaardteams van de verenigingen spelen rondom Coming Out Day met een aanvoerdersband in de regenboogkleuren.
- In het kader van de Week van de scheidsrechter worden 40 bijeenkomsten georganiseerd inhoudelijk gericht op S&R, door de vier inzichten van de scheidsrechter centraal te stellen.
- Voor ouders van spelers en speelsters van de nationale jeugdteams worden bijeenkomsten georganiseerd rond het thema 'Sportouder; een vak apart'.
- In totaal nemen 64 verenigingen een workshop S&R af voor bestuurders, trainer/coaches, scheidsrechters en/of ouders.
- Gekoppeld aan twee toernooien zijn er ook twee congressen georganiseerd waaraan in totaal 260 vertegenwoordigers van ruim 100 verenigingen deelnemen. De aandacht wordt hierbij gevestigd op het tonen van gewenst gedrag en vier inzichten bestuurders/ diversiteit.

BEKIJK HET FILMPJE

DE BLAUWE KAART

TOEGANKELIJKHEID KWETSBARE DOELGROEPEN

De KNHB wil hockey toegankelijk maken voor alle groepen in de samenleving. Daarom investeert de KNHB in verschillende wijkgerichte initiatieven. In 2018 ligt de focus op de onderstaande projecten.

Funkey voor scholen

Het doel van Funkey is om jonge kinderen (4-7 jaar) plezier te laten beleven door goed en veelzijdig te leren bewegen. Daarnaast kunnen ze op een laagdrempelige manier kennismaken met hockey. Dat laatste geldt ook voor MBO- en Pabo-studenten, die via Funkey-opleidingen leren hoe zij Funkey kunnen doceren op school. Het programma is gestart in 2011 en heeft in totaal al 55.000 kleuters, 2000 groepsleerkrachten en ruim 100 vakleerkrachten bewegingsonderwijs bereikt.

Streethockey

In 2018 kunnen kinderen – veelal met een lage sociaal-economische status – via Streethockey kennismaken met hockey. Locaties Cruyff Courts en Kraijcek Playgrounds in Den Haag, Den Bosch, Amsterdam, Rotterdam, Almere, Eindhoven, Haarlem en Arnhem.

In totaal heeft Streethockey al een bereik van ongeveer 3000 kinderen en 120 sportleiders, verdeeld over 54 courts en playgrounds in acht steden.

Wijkgericht verenigen

Is een initiatief van de KNHB, versterkt door de Rabobank. Hierbij ondersteunt de KNHB pilots, waarbij doelgroepen die het minder goed hebben door wijkgerichte verenigingen worden geholpen. Per 2018 gaat Wijkgericht verenigen over in een verenigingsondersteuningstraject, dat de Rabobank samen met NOC*NSF uitvoert.

Gezondheid

In het kader van een gezonde levensstijl zetten de KNHB en de verenigingen zich ook in 2018 in voor een gezonde sportkantine, een rookvrij sportterrein en verantwoord alcoholgebruik.

- Het aantal (deels) rookvrije accommodaties stijgt in 2018 naar 161.
- O.a. via de activiteiten van Teamfit zijn ruim 100 verenigingen actief op het terrein van gezonde voeding in het clubhuis.
- Buiten het toezien op de regels met betrekking tot verantwoord alcohol gebruik heeft een groot aantal verenigingen ook aandacht voor het ontwikkelen van beleid ter voorkoming van alcoholmisbruik. De accountmanagers van de KNHB voorzien veel verenigingen van een ondersteuningspakket om te komen tot het nemen van extra maatregelen.

DUURZAAMHEID

Via verschillende initiatieven is bekend dat een groot aantal verenigingen zich oriënteert op het thema 'verduurzamen'. Inspanningen richten zich op Led-verlichting, zonnepanelen, maatregelen in clubhuizen en waterverbruik.

MEDISCH

De KNHB voert beleid dat gericht is op het bevorderen van een gezonde wijze van sporten en het voorkomen van blessures. Hiervoor informeert de KNHB haar achterban regelmatig over blessurepreventie en medische onderwerpen. Er wordt aandacht besteed aan het optimaliseren van de KNHB functies in de ledenpakketten van onze verenigingen. Dit leidt nog niet tot de gehoopte stijging van het aantal contactpersonen Medische Zaken, de aandacht hiervoor wordt in 2019 gecontinueerd.

Hoofdletsel

Ook in 2018 wordt het meldpunt ernstig hoofdletsel gecontinueerd. Eens per 3 tot 4 jaar worden de uitkomsten van deze enquête nader onderzocht door het UMC Utrecht. Het meldpunt wordt onder de aandacht gebracht via het digitaal wedstrijdformulier (DWF). Met de komst van een nieuw DWF zal gekeken moeten worden wat de mogelijkheden in de toekomst zijn.

Tophockey

Alle spelers en speelsters van de nationale (jeugd)elftallen worden eens per twee jaar getest volgens het Lausanne-protocol. Hierbij wordt tevens gekeken naar hartafwijkingen. Deze keuringen vinden ook plaats in 2018, de spelersgroep wordt eind 2018 uitgebreid getest.

Warming-up programma

In samenwerking met VeiligheidNL en de Nevobo heeft de KNHB een tweejarige subsidie toegewezen gekregen om de implementatie van het warming-up programma te evalueren en door te ontwikkelen. In 2018 wordt een start gemaakt met de evaluatie.

Bijeenkomsten

In juni 2018 organiseert de afdeling Expertise Centrum vier Kennislab bijeenkomsten tijdens de Rabobank Hockey Champions Trophy.
O.a. de inspanningsfysiologische reis van hockey en het thema belasting – belastbaarheid worden tijdens deze bijeenkomsten onder de aandacht gebracht.

DOPING

In 2018 zijn er binnen de Nederlandse hockeysport geen positieve dopinggevallen geweest. Evenmin was er sprake van positieve bevindingen.

Dopingcontroles	Aantal
Nationaal programma	43
Uitgevoerd door derden	10
Totaal	**53**

BIJ DE WERELDTOP IN EEN WERELDSPORT

De KNHB heeft de ambitie om met de vertegenwoordigende elftallen tot de wereldtop te blijven behoren. Daarin zijn we met elkaar succesvol, maar dat gaat niet vanzelf. Zo zijn er uitgebreide programma's voor de elftallen die tot de wereldtop behoren. Daarnaast zijn we afhankelijk van de aanwas en ontwikkeling van hockeytalent in Nederland. Cruciale aandachtspunten op dit vlak zijn talentontwikkeling en een topcompetitie voor zowel jeugd als senioren.

De KNHB heeft niet alleen de ambitie om met haar teams tot de wereldtop te behoren. Ook op het gebied van arbitrage en technisch kader wil de KNHB structureel op het hoogste internationale niveau meedoen. Daarnaast voelt de KNHB zich mede verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de hockeysport op wereldschaal. Deze onderwerpen komen bij de behandeling van dit thema aan bod.

BIJ DE WERELDTOP IN EEN WERELDSPORT

PRESTATIES NEDERLANDS ELFTAL DAMES EN HEREN

Het Nederlands Elftal kent bij zowel de dames als de heren een succesvol jaar. De heren veroveren op de Rabobank Hockey Champions Trophy in Breda na een goed toernooi een bronzen medaille. Voor de dames organiseert de KNHB gelijktijdig de Rabobank 4-Nations Trophy Women. Dit testtoernooi wordt door Nederland gewonnen. Er staat in 2018 sowieso geen maat op het Nederlands Elftal Dames. In juli wint het team in Londen (Engeland) met grote overmacht de wereldtitel door in de finale Ierland met 6-0 te verslaan. Aan het eind van het jaar is in China ook de allerlaatste Champions Trophy een prooi voor het team van bondscoach Alyson Annan. De heren van Max Caldas sluiten 2018 in december af met een sterk wereldkampioenschap. In Bhubaneswar (India) moet Oranje uiteindelijk na shoot-outs de wereldtitel aan België laten. Nederland keert huiswaarts met het zilver.

Het Nederlands Elftal Heren Zaal wint de Europese titel in Alanya (Turkije) in de B-poule. Hierdoor promoveren zij naar de A-poule. Het Nederlands Elftal Dames Zaal is succesvol met twee zilveren medailles tijdens het Europees kampioenschap in Praag (Tsjechië) en het wereldkampioenschap in Berlijn (Duitsland).

RABOBANK HOCKEY CHAMPIONS TROPHY 2018

De KNHB is in juni gastheer van de 37e en laatste Champions Trophy voor herenteams. Deelnemende landen zijn Argentinië, Australië, België, India, Nederland en Pakistan. Tegelijkertijd vindt in Breda een vriendschappelijk damestoernooi plaats. Voor de Rabobank 4-Nations Trophy Women heeft Nederland de teams van China, Japan en Spanje uitgenodigd.

BIJ DE WERELDTOP IN EEN WERELDSPORT

De organisatie van beide toernooien verloopt goed. De gemeente Breda, provincie Noord-Brabant, de vijf Bredase hockeyverenigingen en atletiekvereniging Sprint werken eendrachtig samen. Onder regie van de KNHB maken zij er met elkaar een succesvol toernooi van.

De organisatie loopt wel tegen enkele uitdagingen aan. Zo is het speelschema, gemaakt door de FIH, pas relatief laat bekend. Hierdoor start de kaartverkoop pas op 14 maart 2018. Daarnaast creëert de KNHB – in samenwerking met alle partijen – een promodorp en stadion op het terrein waar geen vaste voorzieningen en faciliteiten voor het evenement aanwezig zijn. Ook worden twee nieuwe velden aangelegd.

Een kleine 45.000 mensen bezoeken het toernooi op het complex van BH&BC Breda. De fans genieten van mooi hockey en een goede sfeer. Uiteindelijk wordt Australië de winnaar van de Rabobank Hockey Champions Trophy 2018. De Kookaburras verslaan in de finale India via shoot-outs, na een 1-1 eindstand. De Australische ploeg gaat de geschiedenisboeken in als de laatste winnaar en recorderhouder (15 titels) van de prestigieuze Champions Trophy bij de heren.

Rabobank Hockey Champions Trophy
deelnemende landen:
Argentinië, Australië, België, India, Nederland en Pakistan.

Toeschouwersaantallen per dag	
zaterdag 23 juni 2018	5.623
zondag 24 juni 2018	7.127
dinsdag 26 juni 2018	4.982
woensdag 27 juni 2018	3.328
donderdag 28 juni 2018	4.651
vrijdag 29 juni 2018	3.035
zaterdag 30 juni 2018	7.941
zondag 1 juli 2018	7.241
Totaal	**43.928**

Eindrangschikking
1. Australië
2. India
3. Nederland

VOORBEREIDINGEN FIH PRO LEAGUE 2019

In 2018 start de KNHB met de voorbereidingen op de FIH Pro League. Dit nieuwe internationale toernooi, dat de Champions Trophy en Hockey World League vervangt, gaat op 19 januari 2019 in Spanje van start. Tijdens deze internationale competitie speelt elk deelnemend land uit- en thuiswedstrijden. De Nederlandse thuiswedstrijden vinden plaats tussen 5 maart en 23 juni 2019. Vervolgens organiseert de KNHB van 27 juni tot en met 30 juni de finaledagen: de Grand Final.

Op 23 november 2018 maakt de KNHB het speelschema bekend, met bijbehorende locaties in Nederland. Ook de kaartverkoop gaat op dat moment van start. Zoals bekend is de KNHB voorstander van het spelen van interlands op verschillende locaties in het land. Daarbij moet rekening worden gehouden met de stevige eisen die de FIH stelt aan de speellocaties. Op basis hiervan komen vijf locaties in Nederland in aanmerking voor de FIH Pro League: SV Kampong Hockey, HC 's-Hertogenbosch, HC Oranje-Rood, HC Rotterdam en het Wagener Stadion op het terrein van AH&BC. De vijf verenigingen en de KNHB pakken samen de organisatie op van de 15 thuiswedstrijden die in 2019 gespeeld worden. De Grand Final organiseert de KNHB aansluitend in het Wagener Stadion.

ONTWIKKELING JEUGDTEAMS

De visie op de ontwikkeling van hockeyers, die naadloos aansluit op de Tophockeyvisie van de KNHB, speelt een belangrijke rol bij de nationale jeugdteams. Zo wordt er in 2018 gewerkt aan zelfregulering, unieke kwaliteiten, bijdrage aan het team, passende belasting, duurzaam leren en de balans tussen sport en privé. Dat geldt niet alleen voor de jeugdinternationals, maar ook voor de begeleiding van de teams.

Voor alle nationale jeugdteams staat in 2018 een internationaal toernooi op het programma. De dames en heren van Jong Oranje winnen beide het zeslandentoernooi in het Belgische Antwerpen. Nederlands Meisjes A wordt Europees kampioen in het Spaanse Santander, waar Jongens A een zilveren medaille verovert. Nederlands Meisjes en Jongens B spelen een invitatietoernooi in Cork (Ierland).

Doelstelling binnen de ontwikkeling van de jeugdteams en de begeleiding is te zorgen voor een goede doorstroom van zowel de spelers als de trainers en coaches van deze teams.

INTERNATIONALE HOCKEYONTWIKKELING

De KNHB hecht veel waarde aan kennisdeling en promotie van onze sport wereldwijd. Rondom de Rabobank Hockey Champions Trophy in Breda organiseert de KNHB diverse activiteiten op dit gebied. Zo brengt de bond bijvoorbeeld Hockey Foundations in Nederland samen. Het doel: kijken hoe zij gezamenlijk lokaal meer impact kunnen maken, met de steun van de KNHB, EHF en FIH.

Tijdens deze bijeenkomst deelt de KNHB tevens de plannen ten aanzien van de KNHB Foundation, die in 2019 wordt gelanceerd. De foundation richt zich op initiatieven in binnen- en buitenland. Met deze foundation wil de KNHB enerzijds (hockey)projecten ondersteunen met betrekking tot kwetsbare doelgroepen in Nederland. Anderzijds stimuleert de foundation internationale aan hockey gerelateerde maatschappelijke initiatieven, waarbij het draait om de ontwikkeling van – of door – de hockeysport.

BIJ DE WERELDTOP IN EEN WERELDSPORT

ARBITRAGE

Eén Nederlandse scheidsrechter (Jonas van 't Hek) en twee officials (Edna Rutten en Philip Schellekens) zijn in 2018 actief op het WK in Bhubaneswar (India).

HOCKEY IN DE MEDIA

Net als in 2017 staat hockey ook in 2018 in de belangstelling van de media. Het jaar begint direct goed. Alle wedstrijden op de finaledag van het NK Zaalhockey in Rotterdam worden live uitgezonden via hockey.nl. De wedstrijden trekken ook veel belangstelling van regionale media die hun teams op de voet volgen. Op televisie is de Hoofdklasse wekelijks te bekijken in de reguliere Studio Sport uitzending op zondag van de NOS en het wekelijkse HoofdklasseHockey programma, eveneens op zondag, van Ziggo Sport. Daarnaast zenden beide partijen regelmatig live Hoofdklassewedstrijden uit. Bovendien zijn bijna alle play offs wedstrijden Hoofdklasse Dames en Heren bij de NOS of Ziggo Sport live te volgen. De play offs-wedstrijden die niet live op televisie uitgezonden worden, kunnen via een livestream onder regie van hockey.nl bekeken worden. Tijdens het seizoen, en in samenwerking met Eyecons Hockey verzorgt hockey.nl aanvullend interviews rond de beide Hoofdklassecompetities die gedeeld worden met Ziggo Sport. De samenwerking tussen alle partijen maakt het ook mogelijk tijdens de finales gebruik te maken van een videoscheidsrechter. hockey.nl streamt tenslotte in 2018 de beide finalewedstrijden in de Gold Cup live.

In juni 2018 wordt de Rabobank Hockey Champions Trophy (Heren) gecoverd door de NOS, terwijl Ziggo de Rabobank 4-nations Trophy Women uitzendt. Het WK Dames (juli 2018, NOS), de Champions Trophy Dames (november 2018, Ziggo) en de WK Heren (december 2018, NOS) worden eveneens op televisie uitgezonden.

Maar ook andere hockey-gerelateerde onderwerpen krijgen in de (inter) nationale media aandacht. Zo is er bijvoorbeeld veel media-aandacht voor de Visie op de ontwikkeling van Hockeyers. Met name de problematiek rond het selecteren van jeugd krijgt zowel op de radio als op televisie en internet veel aandacht. Ook het maatschappelijke traject rond Urban Hockey en de rookvrije generatie op hockeyverenigingen kunnen op extra media aandacht rekenen.

TOEKOMSTBESTENDIGE FINANCIËN

Hockeyverenigingen en de KNHB staan midden in de samenleving. Dit betekent ook dat de hockeysport conjunctuur gevoelig is. Het bieden van toegevoegde waarde aan hockeyers, verenigingen en partners en sponsoren wordt steeds belangrijker. Bij het aangaan van een verbinding wordt de afweging gemaakt in hoeverre beide partijen kunnen voorzien in elkaars behoeften. Zo moet bijvoorbeeld de balans tussen de contributie die een lid betaalt en de beschikbaarheid van goede trainers, trainingstijden, faciliteiten, aandacht of verbinding met een vereniging kloppen. Ook zijn sponsors op zoek naar verbinding met de verenigingen en hockeyers om de relatie met de voor hun relevante doelgroep actief aan te gaan.

TOEKOMSTBESTENDIGE FINANCIËN

COMMERCIE

De partners, sponsors en suppliers van de KNHB spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van de KNHB en haar verenigingen. In 2018 verlengt de KNHB de contracten met partner Auping en sponsor Ten Cate. Livera verbindt zich als naamgevend partner aan de Hoofdklasse Hockey Dames.

Per 31 december 2018 is de situatie als volgt:

Partners – adidas, Auping, Deloitte, ONVZ, Rabobank, Volvo
Sponsors – EY VODW, Kroeze Infra, Heineken, TenCate
Suppliers – La Place, Livera, Losberger De Boer, Oseven, Signify, Ten Have Change management

Partners, sponsors en suppliers van de KNHB beschikken over veel kennis en expertise. De KNHB streeft ernaar om die kennis en expertise optimaal te delen met verenigingen en hun achterban. Zo zijn er diverse trajecten, waarbij partners, sponsors en suppliers de verenigingen ondersteunen.

Rabobank

Denk bijvoorbeeld aan de specifieke ondersteuning voor verenigingen die deelnemen aan het project Rabo Verenigingsondersteuning. In 2018 helpt de KNHB binnen dit project 20 verenigingen bij uiteenlopende zaken. Van het opstellen van een pitch om ondersteuning van de lokale Rabobank te krijgen bij activiteiten die de kwaliteit van de vereniging een impuls geven tot concrete ondersteuning bij de uitvoering van deze activiteiten.

Volvo

Ook KNHB-partner Volvo ondersteunt veel hockeyverenigingen, in nauwe samenwerking met de lokale Volvo-dealers. Een succesvolle activatie is de Volvo Clubbonus. De Volvo Clubbonus is een bonus van € 1.000,- die Volvo Cars Nederland B.V. uitkeert aan een hockeyvereniging indien een lid van die vereniging een nieuwe Volvo koopt of least bij een erkende Volvo-dealer.

Auping

In 2017 heeft Auping het Auping hockeyvoordeel geïntroduceerd bij een aantal hockeyverenigingen in samenwerking met de lokale Auping Plaza's. Met een Auping Plaza-pasje ontvangt elk clublid bij aankoop in Auping Plaza voordeel op het hele assortiment. De vereniging ontvangt aan het einde van het seizoen hockeymaterialen ter waarde van 5% van de gecumuleerde waarde.

ONVZ

Official partner ONVZ ondersteunt een aantal hockeyverenigingen als sponsor, met name in het midden van Nederland. ONVZ verbindt zich daarbij aan de scheidsrechters.

Adidas

Official partner Adidas is ook sponsor van een aantal hockeyverenigingen. Adidas verzorgt de teamkleding van de hockeyvereniging.

official partners Koninklijke Nederlandse Hockey Bond

KNHB ALS NETWERK- EN SERVICEORGANISATIE

Net als haar verenigingen wil de KNHB continu toegevoegde waarde leveren aan alle betrokkenen en daarmee haar rol en positie legitimeren. Samenwerking en verbinding zijn hierbij essentieel. Niet alleen met de verenigingen, maar ook met het bedrijfsleven, andere sporten en sportbonden, overheden en maatschappelijke organisaties. Dit vraagt om een flexibele organisatie die in staat is projectmatig te werken, ook samen met anderen. De herijking van de KNHB-organisatie in 2017 is het vertrekpunt geweest om ook in 2018 processen en diensten aan te passen aan de verwachtingen en eisen van deze tijd.

KNHB ALS NETWERK- EN SERVICEORGANISATIE

VERENIGINGSDIENSTVERLENING

Het intensiveren van de verenigingsdienstverlening is een van de prioriteiten in 2018. De vijf accountmanagers leggen 240 clubbezoeken af in dit eerste kalenderjaar waarin we werken binnen de nieuwe structuur. Daarbij spreken zij met verenigingen over hun wensen, behoeften en ondersteuningsvragen, die in kaart worden gebracht. Op basis hiervan ontwikkelt de KNHB aanbod dat aansluit bij de vraag. Denk aan webinars en bijeenkomsten gericht op het werven van vrijwilligers, het boeien en binden van jongens, wijziging BTW-vrijstelling en kennisuitwisseling tussen verenigingen.

Nieuw in 2018 is de ontwikkeling en invoering van de verenigingsmonitor. Deze benchmark stelt verenigingen in staat om beleid en activiteiten te vergelijken met collega-verenigingen. Dit helpt verenigingen om hun eigen beleid waar nodig aan te passen.

De strategische sessie die verenigingen helpt om beleid te ontwikkelen is herzien. In 2018 nemen 12 verenigingen een sessie af bij de KNHB.

ONDERZOEK EN DATA

In de nieuwe KNHB-organisatie is een aparte plek ingeruimd voor onderzoek en analyse. Dit draagt enerzijds bij aan betere onderbouwing van strategie, besluiten en activiteiten van de KNHB. Anderzijds dragen onderzoeken en data bij aan betere dienstverlening richting verenigingen.

Een van die onderzoeken is het potentieelonderzoek, waarvan de KNHB in 2018 de uitkomsten deelt. Zo is er een potentieel van ruim 60.000 nieuwe KNHB-leden tot 2025, dat per postcodegebied wordt gespecificeerd. Het delen van dergelijke onderzoeksresultaten helpt verenigingen bij het maken van beleid.

Andere aandachtspunten in 2018 zijn de invoering van de eerder genoemde verenigingsmonitor en de uitvoering van een aantal specifieke doelgroeponderzoeken. Verder stelt de KNHB in het verslagjaar een ledenenquête beschikbaar aan verenigingen, inclusief tool en adviesrapport. Hiermee kunnen verenigingen behoeften en tevredenheid peilen onder hun leden. De KNHB probeert op deze manier verenigingen te stimuleren om ook meer data-gedreven te werk te gaan.

AVG

Sinds 25 mei 2018 gelden er strengere regels op het gebied van privacy. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Elke vereniging moet voor genoemde datum in kaart brengen hoe zij omgaat met persoonsgegevens. De KNHB ondersteunt haar verenigingen hierbij. Zo is een van de medewerkers direct aanspreekpunt voor de verenigingen. Verder stelt de KNHB voor elke vereniging een gratis vouchercode ter beschikking voor de speciale AVG-tool. Deze tool bevat een stappenplan dat verenigingen helpt om aan de wetgeving te voldoen. Daarnaast richt de KNHB een sectie op haar website in met een best practice, veelgestelde vragen en voorbeelddocumenten. Begin mei organiseert de KNHB een webinar over dit onderwerp.

Ook intern werkt de KNHB hard om tijdig AVG-compliant te zijn. Zo krijgen medewerkers voorlichting over omgang met gegevens. Daarnaast worden er protocollen opgesteld en overeenkomsten gesloten met leveranciers en andere partijen waarmee de KNHB samenwerkt. De rollen, taken en verantwoordelijkheden inzake de privacy worden beschreven en een register van verwerkingsactiviteiten is ingericht. Verder geeft de KNHB de doelbinding aan voor het verwerken van persoonsgegevens en zijn de rechten van betrokkenen beschreven.

Aan het eind van het verslagjaar besluit de KNHB de verkiezing Vrijwilliger van het Jaar te koppelen aan dit onderwerp. Op die manier wil de KNHB nogmaals het belang benadrukken van een juiste omgang met de AVG-wetgeving. Via de verkiezing worden vrijwilligers in het zonnetje gezet die hierbij een voortrekkersrol vervullen. De prijs wordt tijdens het Nationaal Hockeycongres in januari 2019 uitgereikt aan een vrijwilliger van MHV DVS en van MHC Soest.

HOCKEYWEERELT

In 2014 sprak de KNHB in haar strategie 2020 een belangrijke ambitie uit. In 2020 wil de KNHB een verbeterde netwerk- en servicegerichte organisatie zijn. In navolging van deze ambitie heeft de organisatie in 2017 een uitgebreide herijking ondergaan, waarmee de KNHB-organisatie nu toekomstbestendig is ingericht. Vervolgens heeft de KNHB onderzocht hoe de digitale strategie en ICT-architectuur eruit moeten zien, zodat deze aansluiten bij genoemde ontwikkelingen en wensen richting toekomst.

Naar aanleiding van de resultaten van dat onderzoek besluit de KNHB in april 2018 om de bondsapplicatie te herbouwen. Belangrijk bij deze beslissing is onder andere het gegeven dat de KNHB zelf regie wil (kunnen) voeren over de processen, data en toekomstige functionaliteiten. De KNHB vindt het niet wenselijk dat dit bij een externe partij ligt. In het verslagjaar wordt hard gewerkt aan de opzet en de bouw van de applicatie. Per 1 januari 2019 stapt de KNHB over van LISA Bond naar de herbouwde bondsapplicatie HockeyWeerelt.

Vertrekpunt voor de KNHB en de verenigingspakketten-leveranciers LISA en AllUnited is dat de overgang naar HockeyWeerelt zo soepel mogelijk verloopt. Onder andere het Digitaal Wedstrijdformulier (DWF), maar ook de aanwijzing van scheidsrechters, uitwisseling van data met verenigingssystemen en beheer van financiële stromen vinden in 2019 plaats binnen of vanuit het nieuwe systeem. Later in 2019 worden extra onderdelen aan de bondsapplicatie toegevoegd. Denk bijvoorbeeld aan een volledig CRM-systeem, de veldenmonitor en een omgeving voor e-learning.

Tot slot wordt in 2019 ook een koppeling gebouwd tussen knhb.nl, hockey.nl en HockeyWeerelt. Op die manier wordt persoonlijke informatievoorziening aan specifieke doelgroepen mogelijk, bijvoorbeeld voor verenigings-functionarissen. Met als doel: een betere (verenigings)dienstverlening.

BEHOUD VAN CULTUUR EN HOCKEY DNA

Hockey is een sport met een bijzonder karakter. Een sport waar normen en waarden hoog in het vaandel staan en waar sportiviteit en respect – maar bovenal plezier in het hockey – de boventoon moet blijven voeren. Dit karakter is wat ons sterk en aantrekkelijk maakt en wat we als KNHB en verenigingen graag willen behouden.

Al jaren zetten hockeyverenigingen zich in om een prettige en veilige sportomgeving te creëren. Een plek waar iedere sporter zich op zijn of haar gemak voelt en zichzelf kan zijn. Hockey heeft een sterk familiair karakter. Niet alleen doordat hele gezinnen de sport beoefenen, maar ook doordat jong en oud zich direct thuis voelt in de hockeywereld. Hockey is meer dan hockey alleen; de sport zorgt voor verbinding met de leden onderling, de club, alle betrokkenen en de wereld daar omheen.

SOCIAAL VEILIGE OMGEVING

De KNHB voert actief beleid om te zorgen dat iedereen kan hockeyen in een sociaal veilige omgeving. De vertrouwenscontactpersoon van de KNHB ondersteunt verenigingen bij vraagstukken op dit gebied en bij het ontwikkelen van beleid. De KNHB stimuleert verenigingen om ook zelf een vertrouwenscontactpersoon aan te stellen. Via de website van de KNHB is informatie te vinden over wat deze rol inhoudt en hoe deze ingevuld kan worden binnen de vereniging. De KNHB raadt verenigingen tevens nadrukkelijk aan om haar vrijwilligers te vragen om een Verklaring Omtrent Gedrag. Verenigingen kunnen daarbij gebruikmaken van de Regeling Gratis VOG.

HOCKEY VOOR IEDEREEN

Daarnaast zet de KNHB in 2018 haar campagne Sportiviteit & Respect voort (zie ook het hoofdstuk 'Positieve maatschappelijke impact').

NAAR EEN VEILIGER SPORTKLIMAAT

De KNHB zet in 2018 diverse producten in, onder de vlag van het actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' (VSK). Denk bijvoorbeeld aan de Blauwe Kaart en de polsbandjes en aanvoordersbanden in regenboogkleuren. Ook vinden er in het verslagjaar twee landelijke symposia Sportiviteit & Respect plaats en spelregelcafés tijdens de Week van de Scheidsrechter. Daarnaast organiseert de KNHB opleidingen voor scheidsrechterscoaches en leercoaches CS+, evenals een opleiding op het gebied van mentale weerbaarheid.

Ook in 2019 kunnen verenigingen de ontwikkelde producten afnemen, ondanks het feit dat het VSK-programma eind 2018 eindigt. De KNHB werkt aan de randvoorwaarden voor continuering van het programma, dat past binnen het Nationaal Sportakkoord. In juni 2018 sluit minister Bruno Bruins (Sport) dit akkoord met de sport, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Het doel van dit akkoord is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken en er daarbij voor te zorgen dat iedereen in een veilige, gezonde omgeving met plezier kan sporten en bewegen.

ONZE ORGANISATIE

Sportief gezien behoort het Nederlandse hockey tot de wereldtop. Naast de competitie kent onze sport een steeds breder aanbod om diverse doelgroepen in verschillende leeftijdscategorieën te bedienen. Dit tekent zowel de ontwikkeling als de verscheidenheid van onze sport. Al deze feiten zijn mooi, maar alleen mogelijk dankzij de inzet van iedereen die hockey een warm hart toedraagt. Denk hierbij aan alle vrijwilligers en kader in het land, maar ook de KNHB-organisatie en alle Nederlandse vertegenwoordigers in internationale commissies.

ONZE ORGANISATIE

Bestuur per 1 januari 2018

- Madeleine Bakker-Smit (vicevoorzitter en bestuurslid Competitiezaken en Hoofdklasseaangelegenheden)
- Victor Brouwer (bestuurslid Verenigingsdienstverlening)
- Erik Cornelissen (voorzitter)
- Peter Elders (bestuurslid Arbitrage)
- Reinoud Imhof (secretaris)
- Dymfke Kuijpers (bestuurslid Marketing, Communicatie en Commercie)
- Mijntje Nierman-Donners (bestuurslid Tophockey Dames)
- Mark Pel (penningmeester)
- Stephan Veen (bestuurslid Tophockey Heren)

Gedurende het verslagjaar vinden twee veranderingen plaats binnen het bestuur.

- Op 23 juni 2018 volgt Catrien Zijlstra, Reinoud Imhof op als secretaris.
- Op 28 november 2018 treedt Dymfke Kuijpers af als bestuurslid.

Managementteam per 1 januari 2018

- Erik Gerritsen (algemeen directeur)
- Arno den Hartog (manager Verenigingsdienstverlening)
- Rolf Martens (manager Doelgroepen)
- Leon Rutten (manager Competitiezaken)
- Clarinda Sinnige (manager Communicatie)
- Haro Valkenburg (manager Commercie)
- Joost Vettorato (manager Evenementen)
- Karin van Willigen-van Norden (manager Financiën en Bedrijfsvoering)

Gedurende het verslagjaar vinden twee veranderingen plaats binnen het Managementteam.

- Per 1 februari 2018 start Karien Meuleman in de functie van manager Expertisecentrum.
- Per 1 mei 2018 gaat Jeroen Bijl aan de slag als technisch directeur.

Beiden worden vanuit hun functies toegevoegd aan het MT.

Binnen het Managementteam bestaat het dagelijks bestuur sinds 1 mei 2018 uit: Jeroen Bijl, Erik Gerritsen, Arno den Hartog en Karin van Willigen-van Norden.

Internationale vertegenwoordiging

De KNHB vindt het belangrijk dat het Nederlandse hockey ook internationaal in commissies wordt vertegenwoordigd.

FIH-bestuur

Erik Cornelissen, Marijke Fleuren-van Walsem (als EHF-voorzitter), Rogier Hofman (als vertegenwoordiger van de FIH Atletencommissie).

FIH-commissies

Marjolein Bolhuis-Eijsvogel, Erik Cornelissen, Peter Elders, Marijke Fleuren-van Walsem, Henk van der Hoeven, Rogier Hofman, Reinoud Imhof, Paul Litjens, Peter Wefers Bettink.

EHF-bestuur

Marijke Fleuren-van Walsem (voorzitter), Peter Elders.

EHF-commissies

Madeleine Bakker-Smit, Yolande Brada, Rob ten Cate, Herman Kruis, Chantal Mies, Norbert Nederlof, Karin Pannekoek-ter Pelle, Leon Rutten, Ton van der Schoot, Rogier Warris.

ONZE ORGANISATIE

Ondernemingsraad

Eén van de belangrijkste aandachtspunten van de Ondernemingsraad (OR) in 2018 is de nieuwe organisatie, met een nieuwe beoordelingssystematiek van de medewerkers. De OR kijkt welke vervolgstappen moeten worden gezet voor een succesvolle transitie.

Per 1 januari 2018 bestaat de ondernemingsraad uit:
Florian Mulder (voorzitter), Chantal Mies (vicevoorzitter), Frank van Barneveld (secretaris), Patricia Louter, Dennis de Lugt, Romy Anderson en Paul de Ruijter.

Binnen het verslagjaar vinden twee veranderingen plaats binnen de ondernemingsraad (OR). Paul de Ruijter wordt per 16 januari 2018 opgevolgd door Bo van Vliet in verband met het uit dienst treden van Paul. Patricia Louter wordt per 5 oktober 2018 opgevolgd door Michelle Schiphorst in verband met het uit dienst treden van Patricia.

BUREAUORGANISATIE KNHB

De bureauorganisatie van de KNHB bestaat uit afdelingen, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de realisatie van het jaarplan 2018.

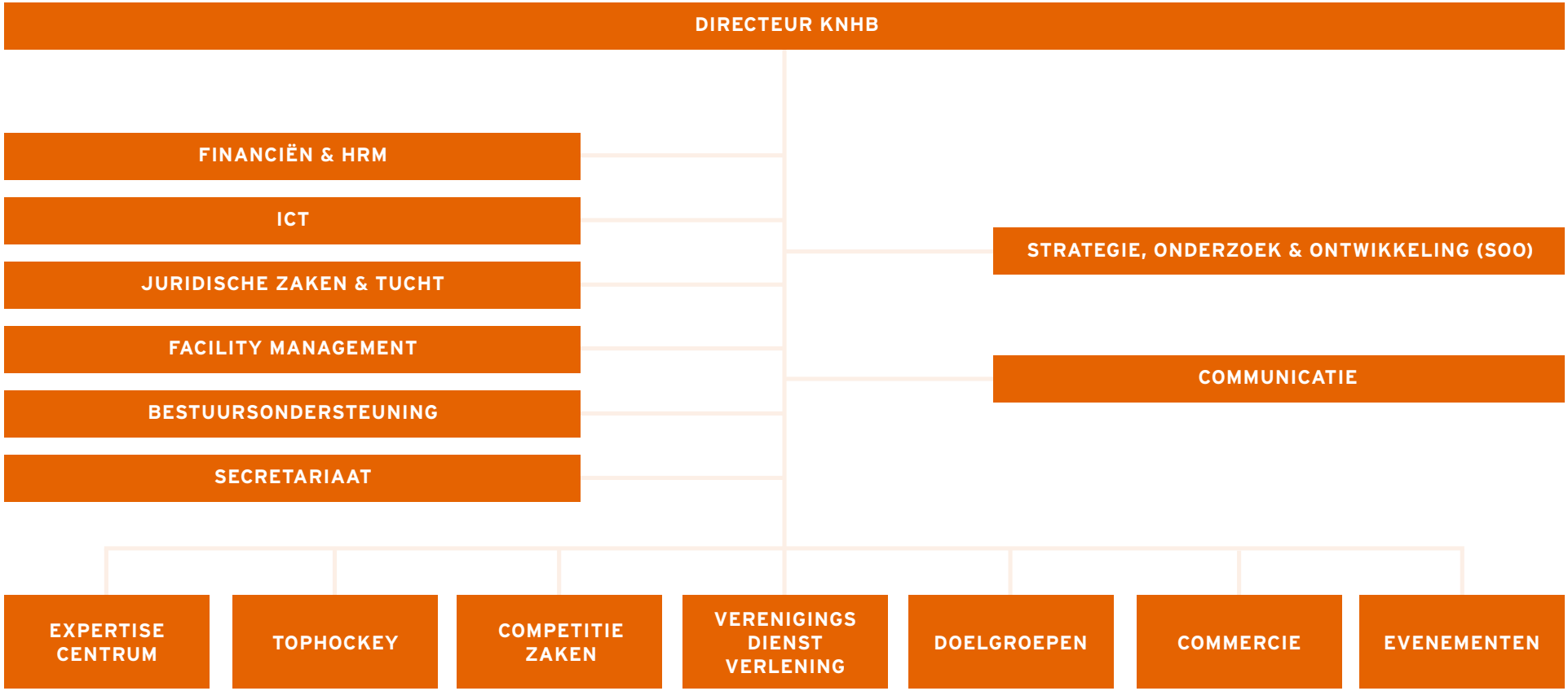

ONZE ORGANISATIE

Per 31 december 2018 is de samenstelling van de bondsorganisatie als volgt:

Personen	**65**
Mannen	22
Vrouwen	43

FTE	**58,2**
Vast dienstverband	41,6
Tijdelijk dienstverband	16,6

Het bestuur en de Algemene Vergadering accorderen in 2018 de begroting voor 2019, met een formatie van 62,5 fte.

De KNHB werkt niet met uitzendkrachten.

HR-beleid

Sinds eind 2017 werken de KNHB-medewerkers in de nieuwe organisatiestructuur. Voor alle functies binnen deze vernieuwde organisatie zijn in 2017 functieprofielen opgesteld. Eind 2018 voert het management een nieuwe beoordelingssystematiek door voor alle medewerkers, met instemming van de ondernemingsraad. Deze systematiek is gebaseerd op de te realiseren resultaten en benodigde competenties, zoals opgenomen in de functieprofielen. Bij enkele functies blijkt echter dat een aanpassing van het profiel noodzakelijk is. Deze aanpassingen worden in het eerste halfjaar van 2019 doorgevoerd.

Het beloningssysteem van de KNHB is gebaseerd op de CAO Sport.

FINANCIËN

De KNHB heeft het bestuursverslag en de jaarrekening over 2018 opgesteld.

BESTUURSVERSLAG
EN JAARREKENING

KNHB

KNHB
Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
knhb@knhb.nl
www.knhb.nl

Fotografie:
Koen Suyk
Frank Uijlenbroek
Willem Vernes
Andre Weening